

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ
Кафедра адміністративного права та адміністративного
процесу**

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ
КОНФЕРЕНЦІЇ
27 травня 2016 року**

**Одеса
ОДУВС 2016**

УДК 342.9 : 343.9 : 343.35 (477)
ББК67.401.03 + 67.518.1(4 УК)
З-33

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

«Запобігання корупції в Україні» (2016; Одесса).
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет
конференції 27 травня 2016 року. – Одесса: ОДУВС,
Кафедра адміністративного права та адміністративного
процесу, 2016. – 176 с.

УДК 342.9 : 343.9 : 343.35 (477)
ББК67.401.03 + 67.518.1(4 УК)

© ОДУВС, 2016

ПОДОЛАННЯ НЕОФІЦІЙНИХ ПЛАТЕЖІВ ЯК СКЛАДОВА РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

*Гомон Д.О., аспірантка ОДУВС
Науковий керівник: Денисова А.В., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу ОДУВС*

Сьогодні дуже популярні дві теми: реформування всіх галузей держави й боротьба з корупцією. Зважаючи на європейські перспективи України та її курс на інтеграцію до Європейського Союзу, а також із метою виконання взятих Україною зобов'язань перед Радою Європи, наразі існує нагальна потреба побудови ефективного та дієвого механізму запобігання та протидії корупції у сфері охорони здоров'я [1].

Оскільки це та сфера, з якою стикається кожен громадянин України, можливо, це і є однією із причин, чому медицина потрапила в топ-найпоширеніших сфер процвітання корупції. Але корінь цього зла лежить в Конституції. Все, що стосується системи охорони здоров'я, там виписано по радянському зразку. Відповідно до задекларованих нашою державою принципів, медичні послуги для населення є безкоштовними. Однак держава демонструє неспроможність реалізувати цей принцип, тому в галузі охорони здоров'я вкорінилася практика неформальних (неофіційних) платежів пацієнтів за медичні послуги [2].

Подарунки лікарю за власним бажанням чи сплата на вимогу лікаря, інші види «хабарів» у системі охорони здоров'я міжнародна наукова спільнота називає одним терміном – «неформальні платежі пацієнтів».

Поширення неофіційної оплати «безкоштовної» медичної допомоги можна пояснити так:

1) пацієнти хочуть віддячити лікарям та іншому медичному й адміністративному персоналу; скоротити час очікування в черзі на прийом до лікаря чи проведення операції; отримати медичну допомогу вищої якості чи ширший спектр послуг; пройти лікування в конкретному закладі охорони здоров'я або в обраних пацієнтом лікарів; отримати в медичній установі послуги, які формально недоступні; пацієнти сплачують у відповідь на прохання чи натяк лікаря й іншого персоналу;

2) лікарі та медичний персонал приймають такі платежі через низький рівень доходів і заробітної плати; відсутність ресурсів для придбання необхідного обладнання, інструментів і матеріалів; можливість отримати безпосередньо від пацієнта більше, ніж у разі офіційної сплати коштів, навіть якщо пацієнт платить більшу суму. Цю вищу кваліфікацію лікаря, то більшою є неофіційна плата за його послуги [3, с.24].

Інколи існування «подяк» та «хабарів» у медицині пояснюють винятково культурними особливостями країни: мовляв, так заведено. Проте це пояснення є однобічним та непереконливим. Неформальні платежі пацієнтів – явище, що розквітло в умовах браку фінансування закладів охорони здоров'я, неадекватної оплати праці медичного персоналу, корупції у багатьох секторах економіки та не завжди прозорих дій влади [4, с.6].

Наразі населення України має виснажений вигляд від наявності переважно тіньових механізмів оплати послуг у медичній галузі, адже відповідальність за належне фінансування надання медичної допомоги перекладено з держави на пацієнтів [2]. Тому подолання проблеми неофіційних платежів, що спотворили стосунки «пацієнт – медичний персонал», має стати складовою реформування системи охорони здоров'я, оскільки якщо лікар, надаючи допомогу, буде керуватись не тільки своїми знаннями, присягою та бажанням допомогти людині, а й бажанням збагатитися за рахунок пацієнта, відповідно, користь від такої допомоги зведеться нанівець. Саме

тому, у нашій державі слід негайно формалізувати стосунки між пацієнтом та медичним персоналом, перевести їх у правове поле. Адже наразі відповідальність медичного персоналу ґрунтується винятково на особистісних характеристиках, оскільки за наявного фінансування галузі не може йтися про якісь вимоги від лікаря із заробітною платою. Однак, де-факто, майже всі пацієнти сплачують за медичну допомогу.

Література

1. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики. Аналіз пояснювальної записки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua>
2. Семигіна Т. Подарунок лікарю – корупція чи подяка? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/2732/>
3. Шишкин С. Российское здравоохранение: оплата за наличный расчет / Шишкин С., Бесстремянная Г., Красильникова М., Овчарова Л., Чернец В., Чирикова А., Шилова Л. – М.: Независимый институт социальной политики, 2004. – 196 с.
4. Pavlova M. Informal patient payments for health care services: policy challenges and strategies for solutions / Pavlova M., Stepurko T., Goreev V., Tomini S., Gryga I., Groot W. // Academic Journal of Pubic Health. – 2010. – № 1. – P. 5–11.

Томіна В.Ю.	
КОРУПЦІЯ: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	94
Шевчук В.В.	
СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ.....	98
Янюк Н.В.	
ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «РЕАЛЬНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ» ПРИ ЗАСТОСУВАННІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	103
Ростовська К.В.	
ХАРАКТЕРИСТИКА КОРУПЦІЇ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЯВИЩА.....	107
Гомон Д.О.	
ПОДОЛАННЯ НЕОФІЦІЙНИХ ПЛАТЕЖІВ ЯК СКЛАДОВА РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	109
Козаченко Д.Д.	
ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	111
Медведевко Н.В.	
КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	117
Хлабистова К.В.	
КАДРОВА ДЕСТРУКЦІЯ У ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.....	121
Бадюк М.О.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	124
Власова Ю.А.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	128
Ковальов С.С.	
КОРУПЦІЯ В СИСТЕМІ ПРАВОСУДДЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ.....	133
Мусаєва С.С.	
ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН В ЗАСТОСУВАННІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ЗАХОДІВ У БОРОТЬБІ З КОРУПЦІЄЮ.....	136